

РЕЦЕНЗИЯ

На проф. Стоян Иванов Иванов, доктор, член на научно жури съгласно заповед на ректора на ШУ „Епископ Константин Преславски“ №...РД-16-044 от 25.03. 2016г. за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спорта от професионално направление 1.3.Педагогика на обучението по..., област на висше образование Педагогика

Относно: Дисертационен труд на тема: Комплексна методика за усъвършенстване на обучението по хандбал на ученици от основна образователна степен

За присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по.....

АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

В условията на все по-засилващата се роля на средното образование за подготовката на кадри в страната, на преден план е поставена ефективността на обучението в училище. Учебното съдържание и учебните програми по отделните учебни предмети намират своето творческо приложение, като се основават на научните изследвания и методико-практическият опит на учителите. Дисертационният труд на Красимир Станков е стъпка в правилната посока за постигане на педагогическите цели в обучението по физическо възпитание и спорт като неразделна част от общия образователен процес. Усилията за усъвършенстване на методиката в обучението по хандбал в прогимназиалния етап на основната образователна степен заслужават подкрепа, с оглед на високата динамика на образователните промени в страната и в перспектива по-високо качество на завършващите средно образование в Република България.

ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Красимир Станков е асистент в ШУ „Епископ Константин Преславски“, като преподава на студенти от педагогически специалности – НУПЧЕ, НУПИТ, ПУПЧЕ и др. Има магистърска степен по физическо възпитание и спорт в училище. Завършил е през 2001г. НСА „Васил Левски“, София, ОКС „Бакалавър“, специалност – Треньор по хандбал. Той е квалифициран преподавател, работил е като треньор в ХК „Добруджа“, гр. Добрич, владее английски и руски език, активно участва в разработване на нови

учебни програми, член е на комисията „Шах в училище“. Неговата солидна подготовка и творческото ръководство на научния ръководител дават основание за една задълбочена научно издържана разработка на методология, целяща повишаване на ефективността в работата на учителя по физическо възпитание и спорт и подобряване мотивацията на учениците в учебния процес.

Дисертационният труд на тема: “Комплексна методика за усъвършенстването на обучението по хандбал на ученици от основна образователна степен” съдържа 175 страници.

Структурно е изграден от увод, три глави, изводи и препоръки, списък на ползваната литература и приложения. В текста са включени 22 таблици и 42 фигури, а приложенията са 4. Библиографията включва 139 източници (127 на кирилица, 9 на латиница и 3 интернет източници). Трудът е обсъден и предложен за публична защита на разширено заседание на катедра “Теория и методика на физическото възпитание и спорт” при Педагогически факултет на ШУ “Епископ Константин Преславски”.

Проблематиката, концептуалната рамка и съдържанието на дисертационното изследване са с голям обхват, значимост и актуалност за теорията и учебно-методическата практика на обучението по хандбал в училище. Докторант Красимир Станков съчетава своя общ поглед върху световните тенденции в развитието на хандбалната игра с неговия непосредствен опит като треньор и преподавател. Предпоставка за реализиране на изследването е коректното определяне на обекта и предмета на изследването. Научно издържано са определени и формулирани целта и задачите на изследването.

Глава първа, както определя и докторантът, е теоретичният базис на изследването, с акценти върху съвременните насоки и проблеми на физическото възпитание и спорта и мястото и значението на хандбала в системата на училищното физическо възпитание. В обем от 36 страници аналитично е представена системата на физическото възпитание и спорта в България, проблемите и насоките за развитие на спорта в училище в светлината на европейските измерения. Компетентно и в дълбочина са анализирани държавните образователни изисквания и учебните програми за прогимназиалния етап на основната образователна степен. В съответствие с държавните изисквания и нормативни документи, авторът обобщава учебното съдържание и системата за оценяване, както и очакваните резултати от работата на

учителя и учениците. От тези позиции са анализирани средствата и методите, подходите и организацията на обучението по хандбал в училище. Тезите на цитираните в изложението автори дават потвърждение за правилно избрано научно поле и актуалност и значимост на проблематиката.

По отношение на теорията на координационните способности и тяхната класификация цитирането и на други автори /Русев., Р Кибернетика и управление на движенията в спортната дейност, С, 2006/ ще подпомогне изясняването на тяхната роля в спорта и в частност хандбала.

Глава втора определя методологическата рамка на дисертационния труд.

Издигнатата хипотеза на научното изследване, че създаването и внедряването на иновативна комплексна методика за обучение по хандбал на ученици от основна образователна степен, ще осигури ускорено изпълнение на Държавните образователни изисквания и качествено постигане на предвидените държавни стандарти за учебния предмет „Физическо възпитание и спорт“ дава възможност, чрез научно обосновани средства и методи да се навлезе в детайлите на организационно-методическата работа в училище по учебния предмет „Физическо възпитание и спорт“.

Комплексната методика включва общи и специфични методи. Социологическото проучване с ученици и учители интегрира методологическите възможности на социологията с проблематиката на физическото възпитание и спорта в училище.

За установяване нивото на общата физическа подготовка и координационните способности на учениците е проведен констатиращ експеримент по унифицираната методика „Еврофит“, разработена от Европейския консултативен съвет по развитието на спорта.

Приложеният интегриран модел за интензифициране на обучението от комплексната методика е в основата на преобразувания педагогически експеримент /стр.54/.

Контингентът на изследването е разпределен в контролна и експериментална групи и по пол.

Отделям специално внимание на разработеното от автора тематично поурочно разпределение /приложение 2/ за обучение по хандбал на ученици от VI клас в ядро

„Спортни игри“. Сполучливо са подбрани тестовете за оценка на спортно-техническите умения от хандбалната игра и за координационната способност - ловкост. Приносен е методът на дидактическото моделиране, използван в дисертационния труд.

Организацията на изследването е оптимална за подобен род научни разработки. Последователно и целенасочено в рамките на 4 етапа от 2011г. до 2015г., ас. Красимир Станков осъществява основните дейности, обусловени от целта и задачите.

Глава трета е посветена на същността на изследването – анализ на получените резултати от приложението на комплексната методика за обучение по хандбал в училище.

Проведено е социологическо проучване чрез анкета за установяване интересите и мотивацията на учениците за обучението по хандбал и учебният предмет „Физическо възпитание и спорт“. 89% от анкетираните предпочитат спортните игри. Хандбалът не е предпочитана игра за учениците поради ниският обществен интерес, липса на международни успехи както на клубно, така и на ниво национални отбори. Учащите се затрудняват и поради високата интензивност на двигателната дейност, за която те не са подготвени, което е видно и от проучване състоянието на кондиционните способности на 14, 15 годишни. Близко до максималните резултати (83%) са отговорите, подкрепящи прилагането на състезателния метод в обучението.

Изводите към резултатите от социологическото проучване произтичат от данните, получени от изследвателя.

Анкетираните 43 учители по физическо възпитание и спорт, сред които възпитаници на всички ВУ, имат пряко отношение за качеството и ефективността на учебния процес по хандбал.

Важен е изводът за недостатъчната теоретична подготовка на учителите и констатацията, че значителна част от анкетираните не познават ДОИ и не работят стриктно по учебните програми на МОН. Това се потвърждава и при отговорите на учителите за системата „Еврофит“ – само 13 % са запознати. Едва 2% припознават хандбала като игра, част от учебното съдържание. 70% искат обучението да започне по-рано. Анкетираните учители подкрепят въвеждането на стандарт за материална база по физическо възпитание и спорт. И тук анализът, направен от докторант Красимир Станков успява да открие главните тенденции в отношението на учителите и степента на теоретичната и учебно-методическата им подготвеност.

Не са представени убедителни доказателства за избора на системата „Еврофит“ при диагностициране на физическата подготвеност, при наличието на работеща система за ежегодно оценяване на учениците. Не се отбелязва и сравнение на получените резултати от изследването с тези при ежегодното оценяване, което според мен ще повиши стойността на труда като цяло с оглед и методико-практическата приложимост на изводите.

Приемам извода на автора, че положителните резултати в експерименталните групи се дължат и на специфичните упражнения, залегнали в методиката за обучение по хандбал. Чрез доказателствен материал се установява развиването на способността за овладяване на двигателни действия. Доказано е още, че методиката за усъвършенстване на обучението по хандбал е повлияла положително върху развитието на кондиционните способности- бързина и взривна сила на горни и долни крайници.

Приложената авторска методика подпомага овладяване на спортно-техническите умения от хандбалната игра - ловене, подаване, дрибъл и удар с отскок на дължина.

Направените от докторанта ас. Красимир Станков препоръки за практиката произтичат от получените в хода на написването на дисертационния труд резултати, но биха могли да са повече на брой и по-конкретни, в съответствие с експериментираната методика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Оценявам положително дисертационни труд на ас. Красимир Станков, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „ТМФВ“ на тема: Комплексна методика за усъвършенстване на обучението по хандбал на ученици от основна образователна степен и предлагам да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по.....

20.04. 2016г.

Рецензент:

Проф. д-р Стран Иванов

